

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

Cap. III. Valor & efficacia Orationum quæ nomine Ecclesiæ fiunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

soli officium legunt, possunt eo modo tonoque vocis dicere, qui magis eos iuuet, ad augendam suam deuotionem; siue tantum legit, siue etiam soli canant. Et similiter si legit officium cum alio, possunt inter se versus dividere, ut laborem minuatur dicendi omnes: quemadmodum in ipso cho-ro fit. Nam enim consuetudo haec recepta est, & approbata in vniuersitate Ecclesie. Ac propterea S. Clemens in Apostolicis suis constitutionibus dixit: quando fideles non possunt conuenire in Ecclesiam ad canonicas Horas dicendas, unusquisque psallat sibi, canat, aut oret, saltem duo simul, aut tres. Nec dicit plures quia multitudo in particulari recitatione aliquam adferret confusionem. Et rectius, & maiori cum ordine orant duo vel tres, quasi duos choros facientes: eum in modum, quo Tertulianus dicit, morem fuisse olim inter pios coniuges: Quid maritus illi, & quid illa marito cantabit? Sonant inter duos Psalmi, & Hymni; & mutuò prouocant, quis meius Deo suo canat. Quod si decentem feruent moram in legendis, haurire poterunt fructus & utilitates, quas diximus obtinere tacentem tempore, quo alter canit.

Lib. 8. c. 34.

Lib. 2. ad
extrem c. 6.
S. c. 9. ad
finem.

Cant. 6, 8.

CAPVT. III,

VALOR ET EFFICACIA ORATIONVM QVÆ NO-mine Ecclesie fiunt.

ALIAS EXCELENTIAS ET UTILITATES non mino-ris momenti, quam sint prædictæ, habent Orationes, quæ totius Ecclesie nomine dicuntur: quæ inter alias duas valde insignes habet proprietates, ad nostrum institutum accom-modatas. Propter quas cœlestis eius sponsus de ea dixit: *a una est columba mea, perfecta mea; quia Ecclesia est una, & est Sancta. Unius eius consistit in eo, quod sit congregatio multorum Fidelium, eadem Fide, & Religione Christiana coniunctorum, sub uno visibili capite Pontifice Romano, S. Petri Successore, & Christi D. N. in terris Vicario. Quæ quamvis una sit, multas tamen particulares Ecclesiæ complectitur, quæ sunt etiam congregations fidelium sub specialibus capitibus, hoc est Episcopis, Apostolorum Successoribus: & propter hanc unionem dicitur Ecclesia Sacrificare, orare, canere, & alia similia facere: cum ea faciat præscripto & ordinatione Christi D. N. qui eius est fundator, & præcipuum caput; aut decretis Episcoporum conuenientium in Concilijs cum suo capite Summo Pontifice, (hi enim representant Ecclesiam uniuersitatem) aut Decreto & Constitutione Summi Pontificis, cui Christus D. N. vires suas plenissimè reliquit. Non tamen est necesse, omnes Fide-*

Ff 2

les hæc

les hæc opera per seipsoſ præſtare; iediatis eſt, quod ea faciant per aliquos, qui cùm ſint eiusdem Ecclesiæ pars quædam, ab ea deſtinatur ad huiusmodi minifteria. Eum in modum, quo dicimus hominem videte ambulare, & laborare: quamuis hæc non faciat omnibus ſui corporis membris, ſed aliquibus, quæ ad huiusmodi actiones ſunt aptæ, & à natu deſtinata; videt enim homo oculis, ambulat pedibus; laborat manibus. Ecclesiæ Sanctitas conſiftit non ſolum in ſanctitate Legis; Sacramen-
tum & Sacrificiorum, quæ in ea ſunt; ſed in eo etiam quod in eadem con-
gregatione fidelium ſemper ſint aliqui verè Sancti, & amici Dei haben-
tes charitatem, & virtutes valde præſtantes: quorum opera & actiones
valde ipſi placent, magnumque in ipſius oculis meritum habent. Ex quo
prouenit: ut quamuis in Ecclesia multi ſint peccatores: (eſt enim in ea
areæ multum ſtraminis ſue paleæ cum frumento admixtum habent)
quod tamen ipſa in communi facit, eft Deo gratum: eò quod oculi ſu-
ſuſ potius coniiciat in amicos, quos in ea habet, ipſique placet: quamvis im-
probos, ipſum offendentes. Cum ex colloquio, quod Abraham cum Deo
habuit circa maledictas illas ciuitates Sodomæ, & Gomorræ, eisq; coni-
nes, conſtat quod Deus ignouiffet multitudini peccatorum adeo horre-
dorum, ſi inter eos inueniſſet quinquaginta iuſtos, quadrageinta aut vi-
ti, imò ſi vel decem tantum inueniſſet. b dimittam, inquit, omni loco prece-
eos. Et per Ieremiam dixit: c circuite vias Ierusalem, & aperte, & confor-
mate, & querite in plateis eius, an inueniatis virum facientem iudicium, & queri-
tem fidem: & propitius ero ei: toti ſcilicet ciuitati. Deus enim Dominus no-
ſter valde propenſus eſt ad clementiam & misericordiam; & propter al-
iquorum iuſtorum ſanctitatem benefacit communitatii peccatorum, in
qua illi viuunt: quantò igitur magis id faciet toti Ecclesiæ: in qua multi
ſunt Sancti: quorum ſanctitas non amittit ſuum ſplendorum proper
aliorum malitiam. Ex quo fit ut Ecclesia ſanctitas hoc nomine augetur &
imminuat. Tunc enim ſanctior eſt, cum plures habet præclaros Sanctos.
Ac propterea tempore Apoſtolorum, & in suis initis fuit Sanctissima pro-
pter heroicam ſanctitatem, quæ in primis Christianis eluxit.

§. I..

EX Hoc fundamento deducere licet præſtantiam & excellentiam
orationum Ecclesiæ: quæ eſt corpus quoddam myſticum cuius pre-
cipuum caput eſt Christus; cor autem (vt ait S. Thomas) eſt Spiritus
Sanctus. Quemadmodum autem caput, & cor, cum te to corpore operan-
tur per spiritus vitales, quos ei communicant: ita Christus Dominus no-
ſter, & Spiritus Sanctus orant pro corpore ſuę Ecclesiæ, influentes in eam,
speciatim in viua eius membra, quæ ſunt ipſi Iuſti, Spiritum orationis, &
feruen-

fruentes orandi affectus. Tota autem simul dicitur orare per suos Ministros: qui propterea meritò esse deberent valde coniurati cum suo capite Christo & cù Dño in Spiritu: ut eorum orationes conformes essent Spiritui proprio ipsius Ecclesiae. Impletentes quod ad hanc rem Apostolus scripsit: Ephesiis: a Implemī Spiritu Sancto, loquentes vobis metipsis in Psalmis, & Hymnis, & cantici sp. ritualibus, cantantes, & psallentes in cordibus vestris Domino: gratias agentes semper pro omnibus, in nomine Domini nostri Iesu Christi. Quamvis autem videatur Apostolus loqui de mentis oratione, qua quisque cum & cù Deo in corde loquitur sanctis cogitationibus, ac meditatio-ibus: tamen etiam loquitur (vt ait S. Thomas) de vocali oratione. Vocat autem cantica spiritualia ea, quae ab spiritu & corde deuoto procedunt; propterea enim eos exhortatur, ut impleantur Spiritu Sancto, qui linguas infundit ignes, quas per Sophoniam vocat b labium electum; ut cum feruore dicant Psalmos, Hymnos, & cantica laudis, & actionem gratiarum, can- tantes ea cordibus & linguis, innitendo gratiae & virtuti Iesu Christi, cuius nomine orant pro omnibus. Nec vacat mysterio, quod Apostolus huiusmodi orationum & laudū mentionem fecerit: a quo Ecclesia eas accepit, & suis Canonis Horis inseruit: in quibus inseruntur Psalmi Davi- dis, Cantica Prophetarum, & Hymni varij, quos viri Sancti adinuenerunt; & alij orandi modi, quos ipsemet Apostolus in suis Epistolis docet; & omnes reliqui, quos Spiritus Sanctus ex communi & ordinaria lege Fidelibus inspirat: memoria scilicet Diuinæ præsentiaz, & leuatio cordis ad ipsum Deum, recognitio vilitatis nostræ, & humiliis nostræ misericordie, confessio, reue- rentia, & adoratio Diuinæ Maiestatis, petitio rerum, quae nobis desunt, par- ticularis peccatorum nostrorum remissio, victoria temptationum; gratiae, ac virtutum augmentum; obsecratio, sive Sacra alicuius rituali allegatio: quae ipsum Dominum nostrum ad nos audiendos inclinet; astio gratiarum pro acceptis, beneficijs oblatio & vota sine proposita rerum, quae ad obsequium Diuinum spectant; laudes Dei propter magnalia, quae in se continent; & propter ea opera, qua facit; ac deniq; memoria præstantissimarum rerum, quas fecit in tribus legibus, Nitarili, Scripta, & Euangelica, favendo, prosequendo & remunerando iustos; puniendo verò peccatores; ad nos permonendos, ad affectus amoris, Spei, & contritionis, & alios multos in omni genere virtutum: quibus affectibus Horæ Canonicae sunt plenæ, vt postea id. bimus.

Quodnam in his orationibus magis splendet, est valor & efficacitas earum ad obtinendum quod querunt. Pro cuius explicatione supponendum est: orationem aliam esse particularem, aliam communem. Particu- laris illa dicitur, quam quisque proprio suo nomine ac deuotione facit, remedia petens suarum necessitatium, aut etiam proximorum: sive mente

Ff

tantum

^a Ephes. 5. 19
Colof. 3. 16.

^b 2. q. 91. 8.
^c ad 1.

b Soph. 3. 8.

Dux. Spirit.
Tract. I. c. 15

tantum orer, siue etiam voce; siue ipsem verba componat, siue ab aliis
composita legat. Quod fuisus explicuimus in libro meditationum, & in
Duce Spirituali.

Cum autem Ecclesia non sit aliud, quam Fidelium omnium Congre-
gatio; quod quisque in particulari melius nouerit orare, maiore que ferore
& spiritu id fecerit: eò amplius promouebit valorem orationis totius
Ecclesiae: cuius oratio vocatur communis. Quamvis haec communitas possit
esse duplex: Altera, cum fideles alius prouinciae, Civitatis, aut fami-
liae ex sua deuotione & cum spiritu Dei conueniunt in unum locum
orandum, alicuius necessitatis omnibus communis causâ; ut fieri solet
tempore siccitatis, aut pestis, aut belli; cum instituuntur Supplicationes,
dicuntur Litaniae: & in templis conueniunt, vt pro inuite & pro omnibus
orent. Sed magis propriè appellatur oratio communis & publica ea qua
sit nomine totius Ecclesiae vniuersalis. Quæ ut talis sit, duas debet habere
conditiones. Prima est, ut qui eam facit, sit ipsiusmet Ecclesie Minister
eiusdem auctoritate designatus & constitutus ad hoc ministerium ordinis
nomine ipsius Ecclesiae: quales sunt omnes Sacerdotes, & quicunque
sunt ordine Sacro insigniti, aut Ecclesiastica habent Beneficia: Secunda
conditio est, ut ipsæ orationes sint etiam ab ipsa Ecclesia constitutæ, &
ipsius nomine offerantur: quales sunt septem Horæ canonicae; & quæ in
ipsa Missa designantur. Eum in modum, quo legati siue oratores debent
nominari à Principibus, qui ipsos mitunt; & illi ea tantum negotia agere,
quæ Principes illis committunt. Ex quo fit, ut si quispiam leculari
propria deuotione inductus Canonicas Horas legat, etiam in loco publico,
quale est templum, aut cum alijs: eius oratio nec communis, nec publica
dicatur; sed secreta & priuata: eò quod non eas dicat nomine Ecclesiae,
qua non est ad id destinatus. Et similiter, cum Sacerdos Coronam
siue Rosarium Beatisimæ Virginis orat: eius talis oratio nec communis
est, nec publica Rosarium enim non est oratio ab Ecclesia suis ministris
prædicta, ut eam eius nominet faciant. Si tamen idem Horas Canonicas
recitet, siue id faciat in templo, siue in priuato suo Oratorio, siue solus,
siue simul cum alijs: talis eius oratio vocatur communis & publica: quia
eam offert nomine totius Ecclesiae, quam representat. Ideoque etiam si sit
solus, dicit: Oremus; &: Dominus uobiscum; & respondet sibi: Et cum spiritu
tuo, & similia alia verba dicit sibi ipsi, quasi cum multis, aut multorum
nomine loqueretur. Sancte autem ac pie constituit Ecclesia, ut certis diei
temporibus multi conueniant in Chorum, ad has Horas Canonicas dicen-
das: ut sic conuenientes representent veram Congregationem ipsiusmet
Ecclesiae vniuersalis, quæ per ipsos oret.

§. II. PRÆ.

§. II.

PRÆCIPVM harum orationum dñe imen consistit in efficacitate & valore eorum. Particularis enim oratio totum suum valorem & efficacitatem accipit ab ipso orante : & iuxta maiorem , aut minorem eius sanctitatem ac dispositionem , Oratio ipsa est magis aut minus utilis & fructuosa. At Oratio communis valorem & efficacitatem suam accipit à sola Ecclesia cuius nomine offertur ; quæ ex hac parte & hoc nomine multo maiorem habet efficacitatem ; non quidem in omnibus orationis effectibus , sed in aliquibus. Si enim attendamus ad illos duos effectus : meritum scilicet augmenti gratiæ & gloriæ ; & spiritualem orantis refectionem : non est discrimen aliquid inter viramque orationem. Hæc enim duo sunt opera & fructus personales , quæ ita ea facient profundit , ut non possint alijs communicari ; & omnino innituntur Charitati & feruori orantis: ita ut neque plus mereatur , propterea quod sit Ecclesia Minister ; nec amittat quidquam , propterea quod non sit talis. Et tantum promerebitur seculatis orans ipsas horas Canonicas , quantum Sacerdos oīas eadēm , si æqualem habeat Charitatem , & feruore oret & quali. Quoad alias verò duos effectus , hoc est , satisfactionem pro pœnis nostrorum peccatorum ; & impetrationem recentium gratiarum ac donorum multum inter eas orationes interest. Nam particulares & priuatae orationes non satis facient pro pœnis debitibus , nisi orans ipse sit in gratia apud Deum : ac proinde secularis existens in peccato mortali , etiamsi Canonicas Horas legat , non solvit sua debita : imò etiamsi illas offerat pro alio iusto , aut pro animabus purgatoriij , non profundit illis. Et sèpè non impetrant , quod petunt ; quia orantibus desunt conditiones necessariae , ut exaudiantur. Orationes autem publicæ utrumque effectum & fructum habent per excellentiam eo modo , que superius de orationibns Missæ dictum est : etiamsi sacerdos sit peccator : & nominatim quoad ipsam impetrationem : propterea quod eas orationes dicat in persona Ecclesie : cuius preces Dñs noster exaudit , quia tanquam sponsam suam eam diligit , etiamsi Ministruim ipsum oderit , & orationes rejicit , quas proprio suo nomine ipse obtulerit.

EXACTIVS hoc ipsum intelligit , si discurramus per conditiones necessarias ad hoc , ut oratio infallibiliter impetraret , quod petit , iuxta processionem à Christo ipso Domino nostro factam. *Prima* est , ut res , quæ petitur , bona sit ac necessaria , aut expediens ad salutem consequendam. Si enim res sit prava , quæ petitur ; etiamsi tantum sit leuis culpæ ; peccatum esset graue illam à Deo petere. Est enim grauissima in eius bonitatem iniuria , petere ab eo ut auctor sit qualiscunque peccati.

Et quan-

Tract. . c.
5. §. 3.T.
S. Thomas.
2. 2. q. 83. a.
15.

Surex to-
mo 2. de Re-
lig. tract. 7.
lib. 1. c. 23. 1

²
a Matt.
24. 15.

b Matt.
11. 22.
Iacob. 1. 6.

c Matt. 9. 1.

S. Tho. 1. 2.
q. 3. a. 6.
d Psal. 16.
10.
e. Iean. 3. 23

f Psal. 18. 10
g Iesai. 38. 3

3

Et quamvis res petita sit alias bona, si illa non expedit saluti spirituali, non est infallibile, quod obtinebitur: quia Christi promissio non extendit ad tales. Et hoc nomine Ecclesiae orationes dignae sunt, quae exaudiantur: quia semper sunt de rebus bonis, & in eo gradu, qui conduct ad maiorem Dei gloriam & bonum Fidelium.

SECUNDA condicio est, ut oratio fiat cum Fide, & Spe sive Fiducia. sed tunc adesse censetur, cum certissime creditur veritas Divinæ promissionis; & quod potius a cœlum & terra transibant, quam ipsius Christi mba praereant, & promissioni, verboque suo dicit. Fiducia in eo constituta firmissimè absq; vila dubitatione, aut titubatione speremus, quod Deus Dominus noster concedet nobis, quæ petimus, promissionis sue partib; deliter obleruans. Vtramque hanc virtutem coniunxit ipse Christus Dominus noster, & S. Iacobus eius Apostolus, cum dixit: vt b postulemus Fide, n. b i habemus. ob quarum virtutum defectum multæ particulae orationes non exaudiuntur. Orationes autem publicæ Ecclesie, nonqua hoc defectu laborant. In Ecclesia enim nec Fides certa, nec spes firmata esse potest, de veritate & bonitate sponsi sui Christi. Et ita in qua ratione Missæ dicit Sacerdos Christo Domino nostro: ne respicias pacem meam, sed fidem Ecclesie tuæ: propter quam etiam peccatoribus benefici, bicut sanauit c Paralyticum propter fidem illorum, qui illum coram ipso constituerant. Quamvis autem non sit necessaria charitas petentis, ad hoc Deus eius exaudiat petitionem, & promissionem suam impletat: quicquid exaudit peccatores, modò reliquas bonæ orationis conditiones obseruent; nullum tamen est dubium, quin orantis sanctitas plurimum fuerit, ut eius oratio exaudiatur & iuxta votum eius expediatur. Propterea enim dixit Psalmista: d Oculi Domini super iustos & aures eius in preciis: & S. Iohannes dixit: e si cor nostrum non reprehenderit nos, Fiduciam habimus ad Deum, & quidquid petierimus, accipiemus ab eo. Quem cum ita finis quis in terra sanctior est Ecclesia Christi ipsius sponsa? & quis dignior in quem Deus oculo suo conjiciat? & aures eius audiant talis spoule petitiones? Quamvis autem fiducia nostra non debet præcipue inniti operibus & meritis nostris; non tamen excludit illa, quæ potius extimunt solent cor, ut fidat bonitati & liberalitati Dei, quæ præcipuum est fundamentum & fulcrum fiducie nostræ. Cumq; te dico illi sancti Regis, David & Ezechias, ut oratio sua exaudiatur, allegarint, quod f in ore de suo ipsum Deum exquisuerint, & qd g in corde perfetto & in veritate cori ipso ambulauerint: potiori iure allegare poterit Ecclesia fæcita & oblequia, quæ ipsi Domino per membra suis iustos scilicet præstet; & hunc addere titulum, ut ipsius orationes exaudiantur.

HIC Orationis conditioni affinis est tertia, reverentia scilicet & obedi-

enda

militas, quæ illam comitantur: cùm de Christo ipso Domino nostro dicam sit, quod h̄ ex auditis fuerit pro sua reuerentia; & Ecclesiasticus dixit: quod i oratio humiliantis se nubes penetrabit, & non discedet, donec Altissimus apicat, in qua conditione eriam precellunt orationes Ecclesie: quæ digna est, quæ propter suam reuerentiam axaudiatur. Tam propter reuerentiam quam ipsa Deo suo exhibet; quæ ob reuerentiam, quæ sponsus Christi iure debetur; imò etiam quia quod est maior, ed ipsa le gerit magis humiliiter, & in omnibus suis orationibus diffidit sibi, suamque agnoscit misericordiam; confidit autem solum titulo illi, quem semper allegat: ut scilicet exaudiatur Per Dominum nostrum Iesum Christum, sponsum scilicet ac dilectum suum; sine quo agnoscit se nihil posse; & per quem confidit, se omnia posse. Et ipsem Christus discipulis suis, cùm essent in cœnaculo dixit: Quodcumq; petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis; & I quodcumq; petieritis me in nomine meo faciam, ut glorificetur Pater in filio. Si manferri in me, & verba mea in vobis manserint quodcumque volueritis petetis, & fieri vobis. Hoc totum accipit sibi Ecclesia præsens, quæ successit ei, quæ tunc erat in illo cœnaculo; & cùm sit semper sancta manus atque in Christo, & Christus in ea: audet petere quicquid vult, quod semper est bonum; & sperat se id obtenturam, quatenus expedit: non ob sua merita tantum; sed propter bonitatem & liberalitatem sponsi sui, & propter reuerentiam & humilitatem, quam ipsem sponsus habuit: quam ipsa applicat sibi.

QVARTA orationis conditio est Persuader. intia: ita ut nunquam cessemus, nec deficiamus à multiplicandis orationib; donec exaudiemur; & impetreremus, quod petimus. Solet enim Deus iustissimus ex causis id diffidere, ut in alio loco explicuimus. Et necesse est: m nunquam deficere, ut ipsem Christus monuit, ad ducto exemplo v. due venientis ad iudicem, qui per multum tempus nolebat eam audire: quia tamen illa molesta ei erat, tandem obtinuit ab eo quod petebat. Quæ autem hæc vidua est, ait S. Augustinus, nisi Ecclesia Catholica, quatenus eius sponsus Christus in cœlum ascendens, ab ea discessit, eam relinquens in hoc exilio? Cumque semper persecutionem à suis aduersariis patiatur, & in suis filiis continuè auxilio indigeat: semper gemit, & nunquam cessat. Ac propterea constituit ministros, qui omnibus horis diei & noctis hoc orandi officium obeant, ut ipsorum præsentia dignam eam reddat, quæ exaudiatur.

DENIQUE licet aliqui ex sanctis senserint promissionem infallibilem, quod orationes nostræ sint exaudiendæ; intelligendam esse tantum cum pro nobis ipsis petimus; non autem ita cùm pro aliis. Hoc tamen non nocet Orationibus Ecclesie. Cùm enim illa sit omnium fidelium Congregatio: cùm illa pro suis fidelibus orat, etiam censetur pro seipso orare: ideoque hoc nomine etiam est exaudienda. Et quando

^b Hebr. 5. 7.
ⁱ Eccli. 35. 21.

^k Ioü. 14. 13.
^l C. 15. 16. 7.

4

m Luc. 18. 1.

^{Lib. 2. qq.}
Euang. 6. 45
tomo. 4.

⁵
S. Tho. 2. 1.
q. 8; 4. 15. 55
16.
Ex S. Aug.
Tract. 73. 5
102. in Ioann.

Lib. 5. in c.s.
Lucas.n Actuum
27. 24.
olacob. 5. 16a Actuum
4. 24. 3.b Mat. 18.
19.

c cap. 6. 9.

orat pro infidelibus, etiam pro se ipso orat: nam propriam dilatationem petit per conseruationem eorum, pro quibus orat. Adde, quod (S. Ambrosius dixit) non est, cur Salvatoris missio angusteur & contrahatur ad petitionem orantis pro seipso: cum ipse vniuersim dixerit, se concessurum quidquid peteretur. Promissiones autem favorabiles Principis, deo immensi, non coarctandæ, sed amplificandæ potius sunt ad omnem longitudinem, quam ipse sonant: siue quisque pro se petat, siue pro alijs. Non enim minus tibi dari censendum est, quod pro alijs petis, quam si proprio petas: cum utrumque in tua gratiam concedatur. Sicut Angelus quidam dixit S. Paulo oranti pro suis socijs, qui erant in periculo pereundi tempestate: nō donauit tibi Deus omnes qui nauigant tecum. Cum igitur Ecclesia sit quasi nauis, in qua omnes fideles nauigamus, si omnes oremus pro invicem ut saluemur, sicut dixit S. Iacobus Apostolus: Deus oranti dat salutem eorum, pro quibus orat.

C A P V T. IV.

V T I L I T A T E S E T C O M M O D A O R A T I O N I S, Q U I
Multi simul in uno loco manentibus unu pro omnibus orat.

X H I S Q V A P R O X I M O C A P I T A diximus de vitiis & commodiis orationis communis, quæ fit nomine totius Ecclesiæ, deducere licet etiam commoda orationis multorum fidelium, qui ob alias speciales causas in unum locum conuenient ad orandum, sicut primæ Ecclesia conueniebant propter occurrentes necessitates. Et cum conuenissent semel Apostoli cum aliquot fidelibus, ait S. Lucas, eos a unanimiter lenasse vocem ad Deum, tantoque fero re spiritu, ut locus totus moveretur, in quo erant congregati, & repletos omnes fuisse spiritu S. ex quo appareret efficacia & excellens huiusmodi orationis, quæ sic à multis finit. Quæ deduci potest, Primum ex speciali Christi Domini nostri assistentia, qua sic orantibus adest, implens quod promisit: b si ergo ex vobis confenserint super terram, de omnibus quinque petierint, sicut illi à Patre meo, qui in calis est. Vbi enim sunt duo vel tri congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Quomodo autem est in medio eorum, nisi tanquam Mediator, ut exaudiantur, & tanquam protecto, ut iuuet eos petere cum fero re & fiducia? Huc accedit, quod ratio Charitatis, quam ostendunt, dum conuenient ad simul orandum, sicut in signis dispositio, ut eorum oratio exaudiatur: valde enim placet Domino nostro fidelium concordia. Ac propterea in oratione quam omnibus prescripsit, voluit vocari c Pater, & quidem non meus sed noster: sic eis significans, debere ipsos coniūctos & unitos vivere, sicut fratres absq; vici diffensione, & si qua forte esset, oportere eam remouere ante ipsam orationem, ac propterea in eadē oratione adiunxit: sicut & nos dimittimus debitorum.